

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Ustavna osnova za donošenje Zakona izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. podstavka prvog. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Temeljni akt kojim se uređuje i razvija sustav elektroničkog poslovanja u Hrvatskoj je Zakon o elektroničkom potpisu ("Narodne novine", br. 10/02.), dok Zakon o elektroničkoj trgovini ("Narodne novine", br. 173/03.) uređuje pružanje usluga informacijskog društva. Naime, Republika Hrvatska je donošenjem Zakona o elektroničkom potpisu, započela s procesom stvaranja pravnog okruženja neophodnog za uspješno stvaranje, funkcioniranje i razvoj informacijskog društva, a koji je nastavljen donošenjem Zakona o elektroničkoj trgovini koji se primjenjuje od 08. studenog 2003.

Zakon o elektroničkoj trgovini usklađen je s postojećom regulativom ugovornog prava Republike Hrvatske, a posebna pažnja prilikom utvrđivanja odredbi ovoga Zakona posvećena je osiguravanju sljedećih ciljeva:

- ▶ usklađenost ovoga Zakona s Direktivom 2000/31/EC,
- ▶ usklađenost s postojećom regulativom ugovornog prava Republike Hrvatske,
- ▶ nesmetano poslovanje davatelja usluga informacijskog društva dok god je njihova djelatnost u skladu sa svim važećim zakonima koji se odnose na takve tvrtke,
- ▶ definiranje informacija koje moraju biti jasno i nedvosmisleno formulisane i dostupne u svakom trenutku svim sudionicima informacijskog društva,
- ▶ reguliranje procesa komercijalne komunikacije,
- ▶ osiguravanje jednake valjanosti ugovora koji su sastavljeni u elektroničkom obliku,

- ▶ definiranje odgovornosti davatelja usluga informacijskog društva-posrednika.
- ▶ Sadržaj ovoga Zakona o elektroničkoj trgovini može se podijeliti u slijedeće cjeline:
 - ▶ Opće odredbe (članak 1.- 5.),
 - ▶ Obveza informiranja i komercijalna priopćenja (članak 6. - 8.),
 - ▶ Isprave u elektroničkom obliku (članak 9. - 15.),
 - ▶ Odgovornost davatelja usluga informacijskog društva-posrednika (članak 16.- 21.)
 - ▶ Inspekcijski nadzor (članak 22.),
 - ▶ Kaznena odredba (članak 23.),
 - ▶ Prijelazne i završne odredbe (članak 24. i 25.),

Zakon o elektroničkoj trgovini uređuje pružanje usluga informacijskog društva, odgovornost davatelja usluga informacijskog društva, te pravila u vezi sa sklapanjem ugovora u elektroničkom obliku, dok se ne primjenjuje na zaštitu podataka, područje oporezivanja, javnobilježničku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, igre na sreću s novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igra u casinima, kladioničke igre i igre na sreću u automatima, a u skladu s odredbama posebnih zakona koji uređuju odnosa područja.

Donošenjem Zakona o elektroničkoj trgovini reguliralo se jedno novo područje djelovanja ekonomskih subjekata, građana i državnih institucija, koje do tada nije bilo zakonski regulirano, ali i zbog brzog tehnološkog razvitka. Nedostatak zakonske regulacije na prvom mjestu je predstavljala značajnu prepreku u razvoju elektroničke trgovine poslovnog sektora, kao i općenitog razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj.

U pravnom sustavu Europske unije područje elektroničke trgovine uređeno je Direktivom Europskog parlamenta, i Vijeća, od 8. lipnja 2000., o određenim pravnim aspektima elektroničke trgovine na unutarnjem tržištu 2000/31/EC. Svrha je navedene Direktive osigurati pravnu podršku, ponuditi pravna rješenja i odrediti pravne okvire u donošenju propisa o elektroničkoj trgovini u državama članicama unije.

Obzirom da je Zakon o elektroničkoj trgovini djelomično usklađen s odredbama europskog zakonodavstva, odnosno, Direktivom 2000/31/EC nužno je dovršiti usklađivanje što se čini ovim Zakonom.

Donošenjem ovoga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini ispunjava se i jedno od mjerila za zatvaranje Poglavlja 10. Informacijsko društvo i mediji, a koje zahtjeva potpunu usklađenost s navedenom Direktivom.

Prilikom izrade Zakona o elektroničkoj trgovini, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, koje je bilo nositelj izrade, imalo je stručnu savjetodavnu pomoć od konzultantice financirane od strane SIGMA-e (Support for Improvement in Governance and Management) koja je sastavila i izvješće o Zakonu o elektroničkoj trgovini.

U navedenom izvješću navodi se da Zakon o elektroničkoj trgovini točno implementira većinu područja iz Direktive 2000/31/EC i to primjenu prava, osnivanje davatelja usluga informacijskog društva, pružanje on-line komercijalnih priopćenja, ugovore u elektroničkom obliku i odgovornost davatelja posredničkih usluga informacijskog društva.

Da bi Zakon o elektroničkoj trgovini u potpunosti implementirao Direktivu 2000/31/EC, ovim njegovim izmjenama i dopunama utvrđuju se odredbe kojima se regulira pružanje usluga informacijskog društva od strane davatelja usluga sa sjedištem u Europskoj uniji, djelokrug tijela državne uprave nadležnog za provedbu elektroničkog poslovanja, sudska zaštita, privremene mjere i izvansudsko rješavanje sporova.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu ni proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju odredbi članka 159. stavka 1. i članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini po hitnom postupku, radi usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske unije i tako što prije osigurali svi uvjeti za obavljanje e-trgovine u Republici Hrvatskoj bez poremećaja odnosno zapreka.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Članak 1.

(1) U Zakonu o elektroničkoj trgovini („Narodne novine“, br. 173/03.) u članku 4. stavku 2. podstavku drugom iza riječi: „novca“ dodaju se riječi: „ako je to kao iznimka propisano“.

(2) Podstavak treći i četvrti mijenjaju se i glase:

"– formalnu valjanost u vezi s oblikom ugovora kojima se stvaraju ili prenose prava vezana uz nekretnine, kad takvi ugovori podliježu obveznim formalnim zahtjevima prema posebnim propisima.

- ugovori o osiguranju koji osiguravaju pokriće u dvjema ili više država članica u kojima je najmanje jedno osiguranje obvezno s obzirom na osnivanja i slobode obavljanja poslova osiguranja, uporabe prava i vrijednosti ugovora o osiguranju“.

(3) Iza podstavka osmog dodaje se podstavak devet koji glasi:

- "oglašavanje investicijskih fondova".

Članak 2.

U članku 5. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Djelatnost pravnog subjekta koji obavlja usluge informacijskog društva prilikom upisa u nadležni registar navodi se kao: usluge informacijskog društva."

Članak 3.

Iza članka 5. dodaje se naslov i članak 5a. koji glase:

**„SLOBODA PRUŽANJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA-
DAVATELJI USLUGA SA SJEDIŠTEM U EUROPSKOJ UNIJI**

Članak 5.a.

(1) Sud ili tijelo državne uprave nadležno za provedbu elektroničkog poslovanja (u daljnjem tekstu nadležno tijelo) može razmjerno cilju koji se želi postići poduzeti mjere ograničavanja slobode pružanja usluga informacijskog društva

davateljima usluga sa sjedištem u zemljama članicama Europske unije, koji nanose ili prijete nanošenjem štete, a na zahtjev ovlaštene osobe čija su prava povrijeđena, radi:

- prevencije, istraživanja, otkrivanja i progona počinitelja kaznenih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svih oblika poticanja na mržnju zbog rase, spola, vjere ili nacionalnosti i kršenja ljudskog dostojanstva pojedinih osoba,
- zaštite javnog zdravlja,
- javne sigurnosti, uključujući obranu i nacionalnu sigurnost,
- zaštite potrošača, uključujući i ulagače.

(2) Nadležno tijelo dužno je o svojoj namjeri poduzimanja mjera ograničavanja slobode prometa usluga informacijskog društva davatelja usluga sa sjedištem u zemlji članici Europske unije, prije poduzimanja takvih mjera, obavijestiti nadležno tijelo druge države i Europsku komisiju, te također dostaviti i podnijeti zahtjev za poduzimanje mjera protiv tog davatelja usluga.

(3) Ako nadležno tijelo zemlje članice Europske unije ne udovolji zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka ili ne poduzme mjere u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, nadležno tijelo može poduzeti mjere uz prethodnu obavijest nadležnom tijelu zemlje članice Europske unije i Europskoj komisiji.

(4) Iznimno, nadležno tijelo može poduzeti mjere ograničavanja slobode prometa usluga informacijskog društva davatelja usluga sa sjedištem u zemlji članici Europske unije bez prethodnog obavještanja nadležnog tijela zemlje članice Europske unije u kojoj davatelj usluga ima sjedište, ako postoji osnovana opasnost od nastanka štete zbog odgode poduzimanja mjera.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka nadležno tijelo je dužno, bez odgode, uz obrazloženje, o poduzetim mjerama obavijestiti nadležno tijelo zemlje članice Europske unije u kojoj je sjedište davatelja usluga informacijskog društva i Europsku komisiju.

(6) Stavci 2., 3., 4. i 5. ne primjenjuju se na sudove i sudske odluke.

(7) Mjere kojima se ograničava pružanje usluga informacijskog društva potrebno je ukinuti ili opozvati odmah nakon prestanka postojanja razloga radi kojih su određene, a na zahtjev ovlaštene osobe čija su prava povrijeđena odnosno Europske komisije."

Članak 4.

Naslov iznad članka 8. i članak 8. mijenjaju se i glase:

"NEŽELJENE ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
(NETRAŽENA KOMERCIJALNA PRIOPĆENJA)

Članak 8.

Korištenje elektroničke pošte u svrhu slanja neželjene elektroničke komunikacije (netraženoga komercijalnog priopćenja) dopušteno je samo uz prethodni pristanak osobe kojoj je takva vrsta komunikacije namijenjena, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje elektroničkih komunikacija."

Članak 5.

U članku 9. stavku 4. u podstavku trećem iza riječi "uzdržavanju" dodaju se riječi "ugovore o dosmrtnom uzdržavanju", a podstavak sedmi briše se.

Članak 6.

U članku 12. stavku 3. riječ "izričito" briše se.

Članak 7.

U članku 14. stavku 2. riječ "izričito" briše se.

Članak 8.

Naslov poglavlja IV. mijenja se i glasi: "IV. ODGOVORNOST DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA - POSREDNIKA"

Članak 9.

U članku 18. stavku 1. podstavku prvom iza zarez dodaju se riječi: " kao i o sudskim postupcima vezanim za naknadu štete koja bi proizlazila iz nedopuštenog djelovanja korisnika ili sadržaja pohranjenih podataka i ako nije bio niti mogao biti upoznat sa činjenicama ili okolnostima iz kojih bi nedopuštena aktivnost korisnika bila očigledna", a u podstavku drugom iza riječi: "saznao" dodaju se riječi: "ili postao svjestan".

Članak 10.

U članku 19. stavku 1. podstavku drugom iza riječi "saznao", dodaju se riječi: "ili postao svjestan".

Članak 11.

U članku 21. stavku 2. iza riječi: "mora" dodaju se riječi "odmah po saznanju".

Članak 12.

Naslov poglavlja V. mijenja se i glasi: "V. PROVOĐENJE ZAKONA".

Članak 13.

Iza članka 12. dodaje se naslov i članak 21.a koji glase:

" DJELOKRUG NADLEŽNOG TIJELA

Članak 21.a

(1) Nadležno tijelo obavlja funkciju tijela za vezu, funkciju međunarodne suradnje i obavještanja te poticajne, savjetodavne i ostale poslove utvrđene ovim Zakonom.

(2) Nadležno tijelo najmanje za svake tri godine izrađuje izvješće o ugovorima koje nije moguće sklopiti u elektroničkom obliku s obrazloženjem razloga i dostavlja ga Vladi Republike Hrvatske i Europskoj komisiji.

(3) Nadležno tijelo određuje jedno ili više tijela za vezu i dostavlja njihove kontakt-podatke državama članicama i Europskoj komisiji. Tijelo za vezu surađuje s tijelima za vezu drugih država članica i Europskom komisijom, te mora biti stalno dostupno putem elektroničkih sredstava.

(4) Tijelo za vezu iz stavka 3. ovoga članka osigurava:

- opće informacije o ugovornim pravima i obvezama te o postupcima za pritužbu i druga pravna sredstva, uključujući moguće stvarne posljedice pokretanja postupka,
- sve potrebne informacije koje se tiču tijela, udruženja i organizacija zaduženih za davanje daljnjih informacija ili praktične pomoći,

– pomoć i podatke koje zahtijevaju druge države članice ili Europske komisije putem elektroničkih sredstava.

(5) Nadležno tijelo potiče izradu kodeksa ponašanja za trgovačka i profesionalna udruženja te udruženja potrošača, kodeksa ponašanja u svezi sa zaštitom maloljetnika, zaštitom prava osoba s invaliditetom i zaštitom ljudskog dostojanstva te prati njihovo provođenje. Nadležno tijelo osigurava dostupnost kodeksa ponašanja u elektroničkom obliku u skladu sa zakonom koji uređuje pravo na pristup informacijama koje posjeduju, raspolažu ili nadziru tijela javne vlasti (uređuje pristup informacijama od javnog značaja, prati njihov utjecaj na praksu, navike i običaje u vezi s elektroničkim poslovanjem. O pripremi prijedloga kodeksa ponašanja nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju.

(6) Nadležno tijelo o zaprimljenim pravomoćnim odlukama suda i upravnih tijela odnosno o zaprimljenim odlukama arbitraže, te o praksi, običajima i navikama u vezi s elektroničkim poslovanjem i uslugama informacijskog društva obavještava Europsku komisiju te ih objavljuje na svojim web-stranicama u skladu sa zakonom koji uređuje pravo na pristup informacijama."

Članak 14.

Iza članka 22. dodaju se naslovi i članci 22.a, 22.b, i 22.c koji glase:

"SUDSKA ZAŠTITA

Članak 22.a

(1) Onaj tko smatra da davatelj usluga krši neko njegovo pravo, može podnijeti tužbu nadležnom sudu u skladu sa zakonom.

(2) Na zahtjev tužitelja sud može odrediti javnu objavu odluke o trošku tuženika.

(3) Sud pravomoćne odluke dostavlja nadležnom tijelu.

PRIVREMENE MJERE

Članak 22. b

(1) Onaj tko smatra da davatelj usluga krši neko njegovo pravo, može nadležnom sudu podnijeti zahtjev za određivanje privremene mjere. Ako ovim Zakonom nije propisano drugačije, u postupku za određivanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona koji uređuju pitanja ovrhe i osiguranja.

(2) Sud može privremenom mjerom:

- zabraniti radnje ili postupke koji mogu dovesti do kršenja prava ili nastavak već započetih kršenja;
- ograničiti pružanje usluga informacijskog društva na način da naredi davatelju usluga da ukloni ili onemogući pristup podacima.

(3) Sud može odrediti privremenu mjeru i bez saslušanja suprotne strane ako podnositelj zahtjeva dokaže vjerojatnim da bi odgađanje određivanja privremene mjere onemogućilo postizanje njezinog cilja ili uzrokovalo teško nadoknadivu štetu podnositelju.

(4) Postupak za određivanje privremene mjere u slučaju iz stavka 1. ovoga članka je hitan.

IZVANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 22.c

(1) Davatelj usluga i primatelj usluga za rješavanje međusobnih sporova mogu ugovoriti provedbu postupka arbitraže odnosno mirenja.

(2) Za postupak pred arbitražom, odnosno pred izmiriteljem primjenjuju se odredbe zakona koji uređuju te postupke.

(3) Na zahtjev tužitelja arbitraža može odrediti javnu objavu odluke o trošku tuženika.

(4) Arbitraža dostavlja odluke nadležnom tijelu, u skladu sa zakonom koji regulira arbitražne postupke, te ga obavještava i o praksi, običajima i navikama u svezi s elektroničkim poslovanjem."

Članak 15.

Članak 24. briše se.

Članak 16.

(1) Odredba članka 1. stavka 2. alineje 8. Zakona o elektroničkoj trgovini (Narodne novine, broj 173/2003), važi do 1. siječnja 2009. godine.

(2) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredaba članaka 4., 5.a i 21.a ovoga Zakona koje stupaju na snagu s danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Člankom 3. Zakona o elektroničkoj trgovini ("Narodne novine", broj 173/03) propisana je obveza davatelja usluga informacijskog društva na obvezu postupanja i pružanja usluga u skladu s važećim zakonima i dugim propisima Republike Hrvatske. Ova odredba temelji se na pravilu države porijekla, što znači da se važeći hrvatski zakoni mogu primjenjivati samo na davatelje usluga informacijskog društva koji su osnovani i imaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

Člankom 4. Zakona, propisana je iznimka od navedene odredbe, odnosno od primjene prava za davatelje usluga informacijskog društva čije je sjedište u zemlji članici Europske unije, čak i u slučaju kada je usluga koju pruža usmjerena prema građanima Republike Hrvatske.

Stavkom 2. istog članka navedena su područja u kojima se na davatelja usluga informacijskog društva čije je sjedište u zemlji članici Europske unije ne primjenjuje odredba stavka 1., odnosno ne primjenjuje se pravilo države porijekla.

Članak 4. primjenjivat će od dana službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, a kako je i propisano u članku 25. Zakona.

Međutim, vezano za odstupanja od primjene države porijekla mišljenje konzultantice Europske unije je da postoji određena odstupanja navedenih iznimki od Direktive 2000/31/EC i to u području elektroničkog novca, valjanosti u vezi s oblikom ugovora kojima se stvaraju ili prenose prava vezana uz nekretnine, aktivnosti osiguravajućih društava, oglašavanje investicijskih fondova i prometu lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih proizvoda. Sukladno navedenom člankom 1. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini izvršene su izmjene i dopune članka 4. Zakona kako bi se isti u potpunosti uskladio s Direktivom 2000/31/EC.

Članak 2.

U Zakonu o elektroničkoj trgovini, člankom 5. propisuje se odredba o slobodi pružanja usluga informacijskog društva, a za koju nije potrebno ishoditi dozvolu, odobrenje ili koncesiju uz ostavljenu mogućnost propisanu stavkom 3., da pravni subjekt koji obavlja navedenu djelatnost istu može upisati u nadležni registar.

Međutim, Posebna jedinica za Hitrorez dostavila je preporuku za ukidanje navedene odredbe o upisivanju naziva djelatnosti, te se stoga ista odredba preformulirala na način da ne obvezuje nego daje mogućnost da se prilikom upisa djelatnosti pravnog subjekta koji obavlja usluge informacijskog društva u nadležni registar, ista nazove usluge informacijskog društva.

Članak 3.

Članak 3. u potpunosti prati nastojanja Republike Hrvatske za uključivanje u europske tokove dajući davateljima usluga informacijskog društva iz zemalja članica Europske unije slobodu pružanja usluga pod istim uvjetima kao i davateljima usluga iz Republike Hrvatske. Istovremeno dana sloboda može se ograničiti samo i isključivo u ovom članku Zakona propisanih slučajeva, a što je također, rezultat prihvaćanja prakse i Direktiva Europske unije.

Stavci 2., 3., 4. i 5. propisuju postupak, mjere i rokove u kojima nadležna tijela Republike Hrvatske mogu ograničiti slobodu pružanja usluga informacijskog društva iz zemalja članica Europske unije.

Članak 4.

Člankom 4. izvršena su nomotehnička usklađenja s propisom kojim se uređuje područje elektroničkih komunikacija, odnosno Zakonom o elektroničkim komunikacijama, čije donošenje je u tijeku.

Članak 5.

Člankom 9. Zakona o elektroničkoj trgovini propisane su odredbe vezano za oblik i valjanost ugovora u elektroničkom obliku. Tako se propisuje da je sklapanje ugovora moguće elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku, da se ponuda i prihvata ponude može dati elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku, te da se u tim slučajevima takvu ugovoru neće osporiti pravna valjanost samo na temelju činjenice da je sastavljen u obliku elektroničke poruke, odnosno u elektroničkom obliku. Međutim u stavku 4. istog članka navode se ugovori na koje se ne primjenjuju odredbe ovog Zakona.

U alineji 7. navodi se kao iznimka i drugi ugovori za koje je posebnim zakonom ili propisom donesenom na temelju zakona izričito određene uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastoručnog potpisa.

Obzirom da je navedena iznimka u suprotnosti s člankom 11. Zakona u kojem se navodi da u slučaju kada se kao pretpostavka valjanosti i nastanka ugovora traži potpis osobe, smatrat će se da tome uvjetu udovoljava elektronička poruka potpisana elektroničkim potpisom u skladu s odredbama Zakona o elektroničkom potpisu, kao i s odredbama Zakona o elektroničkom potpisu, člankom 5. ovog Zakona izbrisana je alineja 7. stavka 4. članka 9. Zakona o elektroničkoj trgovini.

Uz članak 6. i članak 7.

Ovim odredbama mijenjaju se odredbe članka 12. i članka 14. Zakona o elektroničkoj trgovini na način da se briše riječ "izričito".

Naime, Posebna jedinica za Hitrorez dostavila nam je preporuku za navedenu izmjenu s obrazloženjem da ukoliko poslovni subjekti ugovore odstupanje od davanja propisanih podataka, osiguravanja tehničkih sredstava za ispravljanje pogrešaka i slanja potvrde primitka, onda je tako ugovoreno odstupanje izričito, pa je stoga riječ "izričito" u ovim odredbama nepotrebna.

Članak 8.

Člankom 8. izmijenjen je naziv naslova Poglavlja IV radi točnijeg određivanja na koje davatelje usluga se odnosi ovo Poglavlje.

Članak 9.

Člankom 18. Zakon o elektroničkoj trgovini propisano je u kojim slučajevima davatelj usluga informacijskog društva koji pohranjuje podatke nije odgovoran za sadržaj pohranjenog podatka.

Da bi se navedena odredba u potpunosti uskladila s odredbom članka 14. stavka 1. Direktive 200/31/EC člankom 9. ovoga Zakona propisana je dopuna članka 18. na način da je alineja 1. stavka 1., pored već propisanih odredbi da ne postoji odgovornost ako nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju ili sadržaju, dopunjena odredbama da isti nije odgovoran i ako nema saznanja o sudskim postupcima vezanim za naknadu štete, te ako nije bio niti mogao biti upoznat sa činjenicama ili okolnostima iz kojih bi nedopuštena aktivnost bila očigledna.

Članak 10.

Člankom 19. Zakon o elektroničkoj trgovini propisano je u kojim slučajevima davatelj usluga informacijskog društva koji putem elektroničkog upućivanja otvori pristup trećim podacima nije odgovoran za te informacije.

Člankom 10 ovog Zakona u članku 19. stavku 1. alineji 2. dodane su riječi "ili postao svjestan", tako da davatelj usluga nije odgovoran za informacije ako čim je saznao ili postao svjestan da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogući pristup podacima

Članak 11.

Člankom 21. Zakona o elektroničkoj trgovini propisano je da davatelj usluga nije obvezan pregledavati podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnima, ali je propisana obveza obavješćivanja nadležnog državnog tijela kad utvrdi postojanje osnovane sumnje da korištenjem njegove usluge korisnik poduzima nedopuštene aktivnosti ili pruža nedopuštene podatke.

Člankom 11. ovog Zakona propisano je da je davatelj usluga obvezan obavijestiti nadležno državno tijelo odmah po saznanju, te je sukladno tome i napisana odredba ovog članka.

Članak 12.

Odredbom članka 12. mijenja se naziv poglavlja V.

Članak 13.

Člankom 13. dodaje se novi članak 21.a kojim je propisan djelokrug tijela državne uprave nadležnog za provedbu elektroničkog poslovanja, a u skladu s odredbama Direktive 2000/31/EC. Naime, da bi se u potpunosti transponirale odredbe Direktive, a posebno odredbe članka 16. i članka 19. potrebno je dopuniti odredbe Zakona o elektroničkoj trgovini odredbama o obvezama tijela državne uprave nadležnog za provedbu elektroničkog poslovanja, koje je dužno obavljati ulogu tijela za vezu, ulogu međunarodne suradnje i obavješćavanje te poticajne, savjetodavne i ostale uloge.

Članak 14.

Člankom 14. Zakon o elektroničkoj trgovini dopunjen je novim člancima 22.a, 22.b i 22.c, a koji propisuju odredbe o sudskoj zaštiti, privremenim mjerama i izvansudskom rješavanju sporova.

Uz članak 15. i članak 16.

U ovim odredbama briše se naziv poglavlja VII i članak 24., a dodaju se nove odredbe kojima se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona. Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 4. osnovnog Zakona, dodanog članka 5.a (članak 3. ovog Zakona) i dodanog članka 21.a (članak 12. ovog Zakona), a koje stupaju na snagu s danom pristupa Republike Hrvatske u Europsku uniju. Do 1. siječnja 2009. godine izuzeća od elektroničkog poslovanja zadržavaju se i na promet lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih lijekova iz razloga osiguranja nadzora nad prometovanjem lijekova i sprječavanja zlouporaba.

TEKST ODREDBI ČLANAKA VAŽEĆEG ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI KOJI SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

IZNIMKA OD PRIMJENE PRAVA

Članak 4.

(1) Odredbe članka 3. ne primjenjuju se na davatelja usluga čije je sjedište u zemlji članici Europske unije i koji nudi usluge informacijskog društva, čak i u slučajevima kada je usluga ciljano usmjerena prema građanima Republike Hrvatske.

(2) Iznimno, stavak 1. ne primjenjuje se na subjekte iz stavka 1. ovoga članka, u sljedećim područjima:

- autorsko pravo i pravo intelektualnog vlasništva,
- emisija elektroničkog novca,
- valjanost u vezi s oblikom ugovora kojima se stvaraju ili prenose prava vezana uz nekretnine,
- aktivnosti osiguravajućih društava,
- ugovorne obveze iz i u vezi s potrošačkim ugovorima,
- sloboda ugovornih strana na izbor prava primjenjiva na njihov ugovor,
- dopustivost netraženih komercijalnih priopćenja elektroničkom poštom,
- promet lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih proizvoda.

SLOBODA OBAVLJANJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Članak 5.

(1) Pružanje usluga informacijskog društva slobodno je.

(2) Za pružanje usluga informacijskog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.

(3) Pravni subjekt koji obavlja uslugu informacijskog društva upisuje u nadležni registar naziv djelatnosti – usluge informacijskog društva.

NETRAŽENA KOMERCIJALNA PRIOPĆENJA (NEŽELJENA TELEKOMUNIKACIJSKA PRIOPĆENJA)

Članak 8.

Korištenje elektroničke pošte u svrhu slanja netraženoga komercijalnog priopćenja (neželjenoga telekomunikacijskog priopćenja) dopušteno je samo uz prethodni pristanak osobe kojoj je takva vrsta priopćenja namijenjena, a u skladu s odredbama Zakona o telekomunikacijama.

OBLIK I VALJANOST UGOVORA U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

Članak 9.

(1) Sklapanje ugovora moguće je elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku.

(2) Ponuda i prihvata ponude mogu se dati elektroničkim putem, odnosno u elektroničkom obliku.

(3) Kada se elektronička poruka, odnosno elektronički oblik koristi kao oblik u sklapanju ugovora, takvu ugovoru neće se osporiti pravna valjanost samo na temelju činjenice da je sastavljen u obliku elektroničke poruke, odnosno u elektroničkom obliku.

(4) Odredbe ovoga Zakona neće se primjenjivati na sljedeće ugovore:

– imovinske, predbračne, odnosno bračne ugovore i druge ugovore koje uređuje Obiteljski zakon,

– ugovore o opterećenju i otuđenju imovine za koje je potrebno odobrenje centra za socijalnu skrb,

– ugovore o ustupu i raspodjeli imovine za života, ugovore o doživotnom uzdržavanju i sporazume u vezi s nasljeđivanjem, ugovore o odricanju od nasljedstva, ugovore o prijenosu nasljednog dijela prije diobe, oporučne poslove i druge ugovore koje uređuje Zakon o nasljeđivanju,

– darovne ugovore,

– ugovore o prijenosu prava vlasništva na nekretninama ili druge pravne poslove kojima se uređuju stvarna prava na nekretninama, osim ugovora o najmu i zakupu nekretnina,

– druge ugovore za koje je posebnim zakonom propisano da se sastavljaju u obliku javnobilježničkog akta, odnosno isprave,

– druge ugovore za koje je posebnim zakonom ili propisom donesenom na temelju zakona izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastoručnog potpisa,

– ugovore i očitovanja volje jamaca, ako je jamac osoba koja djeluje izvan svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti.

PODACI I OBAVIJESTI ZA SKLAPANJE UGOVORA

Članak 12.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva dužan je mogućem korisniku usluga, prije sklapanja ugovora o pružanju usluga informacijskog društva, osigurati na jasan, razumljiv i nedvosmislen način podatke i obavijesti:

– različiti stupnjevi koji slijede u postupku sklapanja ugovora,

– ugovorne odredbe,

- opći uvjeti poslovanja ako su sastavni dio ugovora,
- jezici ponuđeni za sklapanje ugovora,
- kodeksi postupanja u skladu s kojima postupaju davatelji usluga i informacije o tome kako se ti kodeksi mogu pregledati elektroničkim putem.

(2) Davatelj usluga informacijskog društva dužan je mogućem korisniku usluga, prije sklapanja ugovora o pružanju usluga informacijskog društva, osigurati tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku prije njezine predaje ili slanja.

(3) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredaba iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

POTVRDA PRIMITKA

Članak 14.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva mora bez odgode elektroničkim putem, posebnom elektroničkom porukom, potvrditi primitak elektroničke poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za sklapanje ugovora.

(2) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredbe stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore sklopljene putem elektroničke pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

IV. ODGOVORNOST DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

OPĆA ODREDBA

Članak 16.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva koji prenosi elektroničke poruke koje mu je predao korisnik usluga nije odgovoran za sadržaj poslanih poruka i njezino upućivanje, a pod uvjetom:

- da nije inicirao prijenos,
- da nije izvršio odabir podataka ili dokumenata koji su predmet prijena,
- da nije izuzeo ili preinačio podatke u sadržaju poruka ili dokumenata,
- da nije odabrao korisnika prijena.

(2) Prijenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stavka 1. ovoga članka mora biti obavljeno na način da omogućuje automatsku, posredničku i prolazno-privremenu pohranu prenesenih poruka i u njima sadržanih podataka, te moraju biti privremeno pohranjene samo u vremenskom razdoblju koje je potrebno za prijenos poruka.

POHRANA (*hosting*)

Članak 18.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva koji pohranjuje podatke pružene od strane korisnika na zahtjev korisnika nije odgovoran za sadržaj pohranjenog podatka:

- ako nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka,
- ako odmah čim je saznao da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogućí pristup podacima.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti u slučajevima kada je korisnik usluge osoba ovisna na bilo koji način o davatelju usluge, (na primjer: trgovačka društva koji imaju udjele jedno u drugome, trgovačka društva u kojima udjele imaju iste fizičke osobe itd).

LINKOVI

Članak 19.

Davatelj usluga koji putem elektroničkog upućivanja otvori pristup trećim podacima nije odgovoran za te informacije:

- ako nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka u tim informacijama,
- ako odmah čim je saznao da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogućí pristup podacima.

OBVEZE DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Članak 21.

(1) Prilikom pružanja usluge informacijskog društva davatelj usluga nije obvezan pregledavati podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnima, odnosno ispitivati okolnosti koje bi upućivale na nedopušteno djelovanje korisnika.

(2) Davatelj usluga informacijskog društva mora obavijestiti nadležno državno tijelo ako utvrdi:

- postojanje osnovane sumnje da korištenjem njegove usluge korisnik poduzima nedopuštene aktivnosti,
- postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

(2) Davatelj usluga mora na temelju odgovarajućeg sudskog akta, odnosno upravnog akta, predložiti sve podatke na temelju kojih se može poduzeti otkrivanje ili progon počinitelja kaznenih djela, odnosno zaštita prava trećih osoba.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Odredbe članka 4. ovoga Zakona primjenjivat će se od dana službenog primitka Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.